

Osuuskuntien ylijäämänjaon veromuutokset 2015

Varsinais-Suomen alueseminaari
9.2.2015

Lakiasiaainjohtaja Anne Kontkanen

Mitä on ylijäämän jako?

- erä, jonka osuuskunta jakaa jäsenilleen vahvistetun tilinpäätöksen perusteella tilikauden päättymisen jälkeen ja jonka jakamisesta päättää osuuskunnan tai edustajiston kokous
  - osuusmaksulle maksettavan korko
  - osuuskunnan palveluiden käytön suhteessa (ostot, myynnit) maksettava
- osuuskuntien jakama ylijäämä tavallisimmin osuusmaksun korkoa
- muutama osuuskauppa palauttanut myös ostojen suhteessa ylijäämää
- Huom! tilikauden aikana annetut alennukset tai lisätilitykset eivät ole ylijäämän jakoa

Miksi muutokset - HE:n perusteluista

- Yhteisöverokannan alentaminen – painopiste jäsenten verotukseen
- osuuskuntien saattaminen verotuksellisesti samaan asemaan osakeyhtiöiden kanssa
- Uusi osuuskuntalaki antaa mahdollisuudet ei-toivottuun verosuunnitteluun ja kansainväliseen veropakoon
  - verotusta koskevien säännösten uudistaminen uuden osuuskuntalain mukaiseksi
  - osuuskunnan varojenjaon verotusta koskevien säännösten puutteellisuus
- EU:n valtioneuvoston säätelyn ja komission ohjeistuksen huomioon ottaminen

Jäsenen saama ylijäämä - muutokset

- osuuskunnan jakama ylijäämä on kokonaisuudessaan veronalaista tuloa
- henkilöjäsenille jaettava ylijäämä
  - 75 % on verovapaata tuloa 5.000 €:oon saakka
  - 5000 € ylittävältä osalta
    - maatalouden tai elinkeinon harjoittajan saamasta ylijäämästä 25 % verovapaata
    - muilla henkilöjäsenillä 15 % verovapaata
- yhteisöjäsenille (OY) maksettava ylijäämä on pääsääntöisesti verovapaata
- käytön suhteessa palautettu ylijäämä saajalleen veronalaista tuloa
  - Poikkeus: elantomenoihin liittyvien ostojen perusteella palautettu ylijäämä verovapaa

Osuuskunnan verotus – keskeiset muutokset

Ylijäämänpalautuksen vähennyskelpoisuutta rajoitetaan:

- ylijäämänpalautus on osuuskunnan tilikauden jälkeen ostojen, myyntien tai niihin rinnastettavien suhteessa jakama ylijäämä
- vähennykseen on oikeutettu vain osuuskunta, jossa jäsenellä max. 10 %:n äänivalta, eli osuuskunnassa on käytännössä oltava vähintään 10 jäsentä
- vähennyskelpoista VAIN elinkeinotoimintaa tai maataloutta harjoittavalle jäsenelle maksettu ylijäämänpalautus
- EI vähennyskelpoista jos maksetaan esim.
  1. metsätaloutta harjoittavalle jäsenelle (mm. hakeosuuskunnat ja Metsäliitto)
  2. kuluttajaosuuskuntien jäsenille (mm. osuuskaupat)

Muutosten arviointia

- Jäsenelle maksetun ylijäämän lievästi verotettu määrä nostettiin eduskunnassa 2500 €:sta 5000 €:oon
  - Jäsenen verotus kevenee jos saatu ylijäämä > 2300 €
  - Jos molemmat puoliset jäseniä $\Rightarrow$ molemmat saavat 5000 € lievästi verotettuna
  - $\Rightarrow$ lopputulos jäsenen kannalta lievästi positiivinen
- osuuskuntien kannalta ylijäämän vähennyskelpoisuuden rajoituksella iso periaatteellinen muutos, jonka vaikutuksia vaikea arvioida
  - tulkintaongelma ainakin osuuskunnan ja sen jäsenen välisten liiketoimien hinnoittelusta – voiko jatkossa jäsenkaupassa poiketa markkinaehtoisesta hinnoittelusta

- Yritysjäsenpohjaisten osuuskuntien perustaminen esim. terveys- ja vanhustenhuoltopalveluihin ei todennäköisesti mahdollista, mikäli vaatimus markkinaehtoisesta hinnoittelusta
- Pienosuustoiminnan hankaloituminen
- Vähennysoikeuden poistaminen kuluttajaosuuskunnilta aiheuttaa todennäköisesti sen, etteivät osuuskaupat jatkossa palauta käyttöön perustuvaa ylijäämää

Osuuskunnille ennakonpidätysvelvollisuus

- osuuskunnan on pääsääntöisesti toimitettava ennakonpidätys osuuskunnan maksamasta ylijäämästä
- ennakonpidätys on 7,5 % 5000 euroon saakka ja sen ylittävältä osalta 25,5 %
- ennakonpidätys tulee toimittaa myös ennakkoverovelvollisilta
  - mm. maatalouden harjoittajille maksettava ylijäämä huolimatta siitä, että maatalouden harjoittajat maksavat ennakkoveronsa itse
  - käytännössä verovelvollisen kannattaa toimittaa osuuskunnalle verokortti, jolloin ennakonpidätystä ei toimiteta